

Examen HAVO 2021

tijdvak 1
dinsdag 1 juni
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 42 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 45 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Medya Nedir?

- 1p 1 Birinci paragrafta günümüz medyasının hangi sorunundan bahsedilmektedir?
A medya tanımının teknolojinin gerisinde kalmasından
B medyanın bir eğlence mecrasına dönüşmesinden
C medyanın küçük toplumlarda etkisiz kalmasından
D medyanın tarafsızlığını kaybetmekte olduğundan
- 1p 2 Wat zegt het soort medium over de gebruiker ervan volgens de schrijver in alinea 2?
- 1p 3 Welke uitdrukking gebruikt de schrijver om het belang van de media in ons leven te benadrukken in alinea 3?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 4 Dördüncü paragrafta medyanın en çok hangi özelliği vurgulanmaktadır?
A tehlikeleri
B tek yanlılığı
C yararları
D zorunluluğu

Tekst 2 Halı Motiflerinin Dili

- 1p 5 Metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
A Anadolu'da aynı motifler kullanılarak yüzyıllarca iletişim sağlanmıştır.
B El dokuması halılar bir merkezde modern imkanlarla üretilmektedir.
C Kullanılan motiflerde paylaşılmak istenen duygular öne çıkarılmaktadır.
D Türk halılarının tek düğümlü olması en önemli özelliğidir.

In de tekst staat dat twee verschillende motieven worden gebruikt om een kinderswens te uiten.

- 2p 6 Hoe heten deze twee motieven?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 7 Metne göre Çatalhöyük'te bulunan bir halıdaki kartal motifi aşağıdakilerden hangisini ifade ediyor?
A asaletin, gücün, yenilmezliğin simgelendiğini
B avcılıkta kullanılan kartalın vazgeçilmezliğini
C eski Türklerin bağımsızlık sembolü olduğunu
D korkulan yabancı hayvanların işlendiğini

- 1p 8 Wat past er op de open plek bij 8 ?
- A anlamlı
  - B boş
  - C etkileyici
  - D kem

Tekst 3 Dejavu

- 1p 9 Metne göre aşağıdakilerden hangisi dejavu hissi ile ilgili olarak doğrudur?
- A bilimsel teorilere göre bu hissin, reenkarnasyon oluşturması
  - B bu hissin, beyinde bazı yeni işlevselliklere yol açması
  - C hissetme sıklığı ile kişilerin yaşı arasında ters bir orantı olması
- 1p 10 Wat past er op de open plek bij 10 in alinea 6?
- A askıya alan
  - B denetleme yapan
  - C gelişigüzel kaydeden
  - D görmezden gelen
- 2p 11 Zijn de onderstaande beweringen juist of onjuist volgens de tekst? Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Mensen die weinig reizen hebben vaak een déjà vu-ervaring.
  - 2 Het is bewezen dat een déjà vu bij epilepsiepatiënten langer duurt.
  - 3 Door een déjà vu kunnen mensen betere voorspellingen doen.
  - 4 Een déjà vu geeft een gevoel van vervreemding van de eigen omgeving.
- 1p 12 Wat past er op de open plek bij 12 in alinea 7?
- A deġiştirecek
  - B destekleyecek
  - C kazandıracak
  - D somutlaştıracak
  - E yitirecek

Tekst 4 'Tourist Go Home' Hareketi

In alinea 3 is sprake van een paradox als het gaat om 'de houding tegenover de vreemdelingen'.

- 1p 13 Wat houdt deze paradox in?

In alinea 4 is sprake van zowel persoonlijk gewin als persoonlijk verlies.

- 1p 14 Met welk woord uit de tekst wordt het gevoel van verlies uitgedrukt?

- 1p 15 Altıncı paragrafa göre turizmdeki aşırı yoğunluğun **en önemli** nedeni nedir?
- A Avrupa kıyılarının eşsiz güzelliği
B 'görülecek yerler' üzerine çıkan yayınlar
C kruvaziyerlerin turistleri taşıması
D tatil rezervasyonlarının kolay yapılabilmesi
- 1p 16 Yedinci ve sekizinci paragraflar arasında nasıl bir ilişki vardır?
- A Hem yedinci hem de sekizinci paragrafta eleştiri getirilmektedir.
B Yedinci paragrafta nedenler, sekizincide ise sonuçlar belirtilmektedir.
C Yedinci paragrafta veriler, sekizincide ise varsayımlar sunulmaktadır.
D Yedinci paragraftaki bir probleme sekizincide çözüm getirilmektedir.
- 1p 17 Metne göre İstanbul, Provence'ın ortak özelliği nedir?
Söz konusu yerler
- A kitlesel turizmden en çok zarar gören yerlerdir.
B popüler dizilerin çekildiği yerlerdir.
C Ruslar'ın gözde mekânlarıdır.
D 'Tourist Go Home' hareketinin başladığı yerlerdir.
- 1p 18 Yazar, konuya nasıl bir ruh haliyle yaklaşıyor?
- A alaycı
B duyarlı
C duygusal
D kızgın
E umursamaz

Tekst 5 Narsisizm ve Narkissos'un Hikayesi

- De schrijver loopt vooruit op de inhoud van de tekst.
- 1p 19 Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin op waarin dat staat.
- 1p 20 Wat past er op de open plek bij 20 in alinea 4?
- A anlamaya
B beğenmeye
C desteklemeye
D savunmaya
- 1p 21 Metindeki Ekho ve Narkissos hikayesinde aşağıdakilerden hangisi anlatılıyor?
- A aşkın gözünün kör olduğu
B bazı doğal olguların mitolojik kaynağı
C kişilik bozukluklarının tedavisi
D tanrıların affedici oldukları

Hoewel Echo en Narcissus in het begin beiden narcisten zijn, is er een **belangrijk** verschil tussen deze twee.

1p 22 Welk verschil is dat?

Tekst 6 Medeniyetleri Toprağa Gömen Hayvan

1p 23 Birinci paragrafta Darwin'in son eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

Bu eser

- A çok az ilgi görmüştü.
- B etraflıca eleştirilmişti.
- C tartışmasız kabul edilmişti.
- D toplumda tepki yaratmıştı.

1p 24 İkinci ve üçüncü paragraflar karşılaştırıldığında nasıl bir yorum çıkarılabilir?

- A İkinci paragrafta bir deney gerçekleştirilirken üçüncü paragrafta bir iddiada bulunmaktadır.
- B İkinci paragrafta bir iddiada bulunulurken üçüncü paragrafta bu iddia doğrulanmaktadır.
- C İkinci paragrafta bir tez öne sürülürken üçüncü paragrafta bir inceleme yapılmaktadır.

1p 25 Met welke proef beweest Darwin dat wormen verantwoordelijk waren voor de verschuiving in de aarde?

1p 26 Wat past er op de open plek bij 26 in alinea 10?

- A dönüştürdüklerini
- B gömdüklerini
- C uyarladıklarını
- D yaydıklarını

1p 27 Metnin başlığını **en iyi** anlatan paragraf aşağıdakilerden hangisidir?

- A birinci paragraf
- B beşinci paragraf
- C yedinci paragraf
- D onuncu paragraf

Tekst 7 Güzel Bir Hayal Değil mi?

- 1p 28 Üçüncü paragrafta geçen '**Bunu yapmak**' kelimelerinin yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılabilir?
- A eleştirmek
  - B gözlemlemek
  - C konuşmak
  - D yazmak

Parçanın ilk dört paragrafına göre aşağıdaki cümleler her bir paragrafın özeti konumundadır.

- 1p 29 Paragraflara göre özetlerin doğru sıralaması verilen seçeneklerden hangisidir?
- 1 Dış görünüş ile başarılı olmayı birbirinden ayırt etmek gerekir.
  - 2 Doğrudan iletişime geçerek, sağlıklı bilgiye ulaşabilmek önemlidir.
  - 3 Bir başka ülkenin kültürünü öğrenmek, dilini öğrenmekten daha zordur.
  - 4 Topluma uyum sağlamanın getirdiği zorluklar, ancak sabırla aşılabılır.
- A 2 – 3 – 4 – 1
  - B 3 – 4 – 2 – 1
  - C 2 – 1 – 3 – 4
  - D 4 – 1 – 2 – 3

- 1p 30 Beşinci paragrafa göre yazar neden kendisinden utanmaktadır?
- A önyargılı davrandığından
  - B özgüvenini kaybettiğinden
  - C yabancı dil bilmediğinden
  - D yeni hayata alışamadığından

- 1p 31 Üçüncü ve altıncı paragraflarda yazar hangi ortak düşüncüyü savunuyor?
- A Başarının önündeki sosyo-ekonomik zorlukları aşabilirsin.
  - B Bilmediğin bir konuda yorum yapmak durumunda değilsin.
  - C Gurbet ellerindeki yaşam sayesinde erdem sahibi olabilirsin.
  - D Kendine güvendiğin sürece, her zorluğun üstesinden gelebilirsin.

Tekst 8 Televizyon

- 1p 32 İkinci ve üçüncü paragrafa göre düşünce üretmenin en etkin yolu nedir?
- A ânı yaşamak
  - B kendi birikiminizi temel almak
  - C kendinizi yakından gözlemlemek
  - D rahat olmak

- 1p 33 Dördüncü paragrafta kullanılan '**alıcılığınızın**' sözcüğüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
A algılarınızın
B duygularınızın
C edilgenliğinizin
D yaratıcılığınızın
- In alinea 6 benoemt de schrijver een paradox.
- 1p 34 Welke paradox is dat?
- 1p 35 Sekizinci paragrafa göre televizyonun henüz bilinmeyen potansiyellerini ortaya çıkarmak ancak kimlerle mümkündür?
A alçak gönüllü yöneticilerle
B bilinçli izleyici gruplarıyla
C hayal gücü geniş kişilerle
D yaratıcı düşününenilen seyircilerle
- De inhoud van de laatste drie alinea's wijkt af van de rest van de tekst.
- 1p 36 Wat onderscheidt deze drie alinea's van de rest van de tekst?

Tekst 9 Bitmemiş Hikayeler (Kosova)

- 1p 37 Birinci ve dördüncü paragrafta aşağıdakilerden hangisi yer almaktadır?
A filmin ve parçanın başlığının açıklanması
B sinemanın Türk kültüründeki yeri
C Türk ve Kosovalı oyuncuların işbirliği
D yurt dışında film çekmenin zorlukları
- 1p 38 Wat past er op de open plek bij 38 in alinea 4?
A alaşağı
B aşikar
C teşhis
D yok
- 1p 39 Parçaya göre Uğur Veli'nin böyle bir film çekmeye karar vermesindeki motivasyon aşağıdakilerden hangisidir?
A bağımsızlık için yazılan yerel türkülerden etkilenmesi
B bir şekilde kimsesizlere sahip çıkıldığını göstermek istemesi
C savaş gazilerinin yürek yakan hikayelerini dinlemesi
D TRT'nin organize ettiği yarışmayı kazanmak istemesi

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

- 1p 40 Metne göre 'Tahta Kılıç' adlı filmin en önemli özelliği nedir?
- A acılarla yoğrulmuş bir halkın yaşadıklarını yeni nesillere aktarma
  - B baba-oğul arasındaki ilişkinin önemine tarihsel motiflerle dikkat çekme
  - C herkesin yanlış bildiği tarihsel gerçeklerin su yüzüne çıkarılması
  - D savaş kahramanlarının tarihin tozlu sayfalarında unutulmasını önleme
  - E Türkiye ile Kosova halkı arasındaki vazgeçilmez dostluğun vurgulanması

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 10 Editörlük ve Düzelti Hizmetleri

Je overweegt je gedichten uit te geven. Vooraf wil je jouw werk kritisch laten beoordelen door een literair redacteur. Maar je wilt er ook zeker van zijn dat je gedichten niet in handen van anderen komen.

- 1p 41 Welke garanties worden er gegeven?
Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin op waarin dat staat.

Tekst 11 'Bir Kadın Hikâyesi' Konulu Öykü Yarışması

Je houdt van verhalen schrijven en overweegt om met een schrijfwedstrijd mee te doen. Je bestudeert vooraf het reglement.

- 2p 42 Wat gebeurt er met de prijs wanneer een winnende tekst wordt gediskwalificeerd?
Schrijf de twee gevolgen hiervan op.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.